

Šetření akreditovaných programů MŠMT
za rok 2003

Ústav pro informace ve vzdělávání

květen 2005

Obsah:

1 Úvod	3
2 Sběr dat	3
3 Struktura souboru	5
3.1 Regionální zastoupení	5
3.2 Struktura dotazovaných podle velikosti sídla	6
3.3 Skladba vzdělávacích institucí podle ekonomicko právní formy	6
3.4 Velikost vzdělávacích institucí podle počtu pracovníků	7
3.5 Vzdělanostní skladba pedagogických pracovníků vzdělávacích institucí (n = 212)	8
4 Realizované rekvalifikační programy v roce 2003	9
4.1 Popisné charakteristiky	9
4.2 Oborová orientace rekvalifikačních kurzů	13
4.3 Absolventi rekvalifikačních kurzů	18
5 Kurzy bez rekvalifikačního osvědčení	20
5.1 Popisné charakteristiky	20
5.2 Oborová orientace ostatních realizovaných kurzů	23
5.3 Počty absolventů neakreditovaných kurzů (n = 448)	27
6 Programová nabídka s akreditací a bez akreditace - srovnání	29
7 Subjekty s podnikovým vzděláváním	30
8 Východiska, náměty a doporučení	30
9 Shrnutí	31

Seznam tabulek:

Tabulka 1: Zastoupení subjektů podle krajů	5
Tabulka 2: Zastoupení respondentů podle oblastí	5
Tabulka 3: Uvedená ekonomická právní forma vzdělávacích institucí	6
Tabulka 4: Průměrné hodinové počty rekvalifikačních programů podle právní subjektivity	12
Tabulka 5: Vývoj podílů v kategoriích hodinových dotací od roku 1999	12
Tabulka 6: Oborové zaměření rekvalifikačních kurzů – úzce vymezené obory	15
Tabulka 7: Oborová skladba rekvalifikačních programů v kategorii společenské vědy a obchod, právo	15
Tabulka 8: Oborová skladba rekvalifikačních programů v kategorii přírodní vědy, matematika, informatika	16
Tabulka 9: Oborová skladba rekvalifikačních programů v kategorii služby	16
Tabulka 10: Oborová skladba rekvalifikačních programů v kategorii technika, výroba a stavebnictví	17
Tabulka 11: Oborová skladba rekvalifikačních programů v kategorii zdravotnictví	17
Tabulka 12: Průměrná naplněnost rekvalifikačních kurzů podle regionu	19
Tabulka 13: Průměrná naplněnost kurzů podle velikosti sídla instituce	19
Tabulka 14: Průměrná naplněnost kurzů počty absolventů na kurz podle ekonomické právní formy (transformovaná)	19
Tabulka 15: Průměrná naplněnost kurzů podle intervalu trvání v hodinách	20
Tabulka 16: Průměrná účast absolventů za rok 2003 podle oborového zaměření kurzů	20
Tabulka 17: Podílové rozložení kategorií trvání neakreditovaných kurzů	22
Tabulka 18: Podílové srovnání kategorií doby trvání kurzů s akreditací a bez akreditace	23
Tabulka 19: Porovnání rozdílu (v %) v nabídce akreditovaných a neakreditovaných kurzů	24
Tabulka 20: Oborová skladba rekvalifikačních programů v kategorii společenské vědy a obchod, právo	25
Tabulka 21: Oborová skladba rekvalifikačních programů v kategorii technické obory	25
Tabulka 22: Oborová skladba rekvalifikačních programů v kategorii matematika a přírodní vědy	26
Tabulka 23: Oborová skladba rekvalifikačních programů v kategorii služby	26
Tabulka 24: Oborová skladba rekvalifikačních programů v kategorii zdravotnictví	27
Tabulka 25: Počty absolventů ostatních kurzů	27
Tabulka 26: Počty absolventů neakreditovaných kurzů podle právní formy vzdělávací instituce	28
Tabulka 27: Počty absolventů neakreditovaných kurzů podle oborového zaměření – široce vymezené obory	28

Seznam grafů:

Graf 1: Počty vyplněných dotazníků podle dne sběru	4
Graf 2: Růstový graf vyplněných dotazníků podle jednotlivých dní	4
Graf 3: Rozložení vzdělávacích institucí podle velikosti sídla	6
Graf 4: Podíl zastoupených subjektů dle ekonomické právní formy transformovaná	7
Graf 5: Velikost vzdělávacích subjektů podle počtu zaměstnaných pedagogů	8
Graf 6: Uvedená vzdělanostní skladba pracovníků akreditovaných institucí	9
Graf 7: Podíl realizovaných kurzů podle regionů	10
Graf 8: Průměrné počty realizovaných rekvalifikačních kurzů podle regionu	10
Graf 9: Vývoj podílového financování rekvalifikačních kurzů od roku 1992 do roku 2003	11
Graf 10: Oborové zaměření rekvalifikačních kurzů – jednomístná transformace	14
Graf 11: Financování ostatních kurzů	21
Graf 12: Srovnání financování akreditovaných a neakreditovaných kurzů	22
Graf 13: Oborová nabídka ostatních kurzů – široce vymezené obory	23

Seznam příloh:

Dotazník	33
Tabulkové přílohy	37

1 Úvod

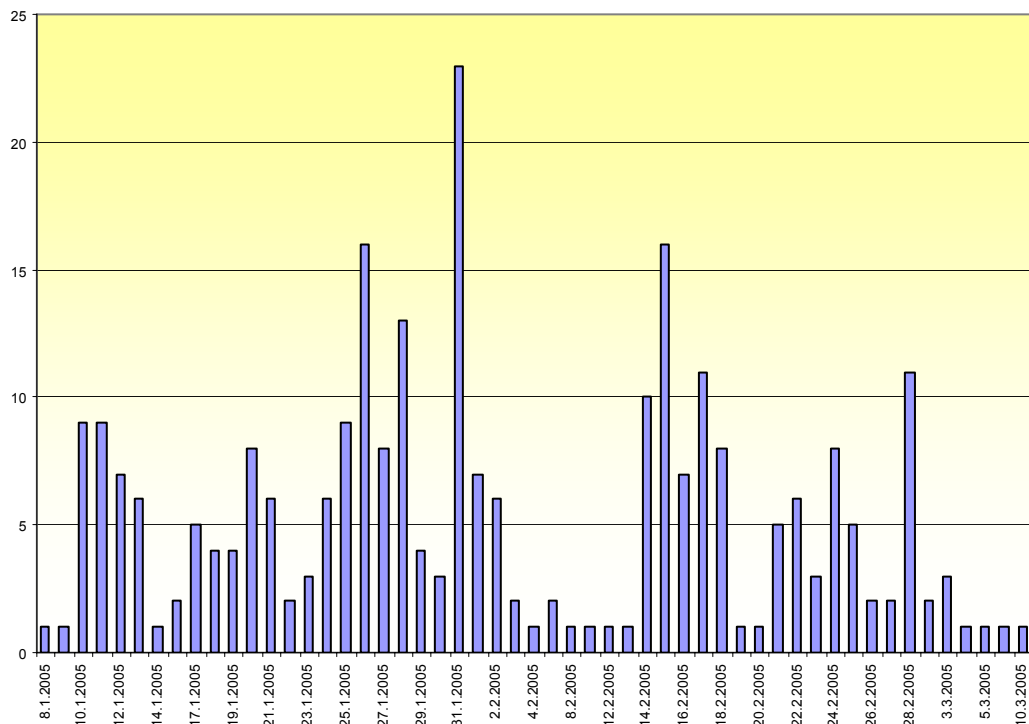
Uplynulých patnáct let přineslo do české společnosti výrazné změny, které zasáhly nejen její politickou, ale i myšlenkovou strukturu. Globální otevřenost a odpovědnost, etablování se v Evropském parlamentu, restrukturalizace tržní struktury, nástupy informačních technologií, zároveň vstupy zahraničních investorů a s tím růst požadavků na vzájemnou komunikaci, to vše a mnoho jiných faktorů přineslo vysoké požadavky na rekvalifikaci individua jako jednu z možných cest obstát v neustále měnícím se prostředí. Na tuto skutečnost či poptávku reagují vzdělávací subjekty, které získávají na tyto programy akreditační osvědčení od MŠMT na jehož zadání byl tento terénní sběr dat uskutečněn. Došlo tedy ke zmapování akreditované nabídky, zaměření těchto pořádaných kurzů, jejich nabízeného množství, hodinového rozsahu, objemu rekvalifikovaných osob a jiných ukazatelů, které byly předmětem takto koncipovaného šetření.

2 Sběr dat

Sběr dat akreditovaných programů za rok 2003 byl oproti minulým šetřením proveden vůbec poprvé elektronickou formou, a to v komerčním prostředí. Sekundárně byl testován tedy i faktor, který zkoumal jak počítačovou gramotnost, tak i svým způsobem vybavenost těchto subjektů moderními komunikačními prostředky. Terénní sběr prokázal, že většina respondentů má přístup na internet a dále se prokázala i vyšší počítačová gramotnost těchto subjektů. Takto koncipovaný sběr dat se jeví jako bezproblémový, převážná většina účastníků má přístup na internetovou síť. Dotazník byl umístěn na webových stránkách UIV, kde se oslovené subjekty přihlašovaly pod přiděleným konkrétním přihlašovacím kódem a heslem. Vyplňování bylo konzultováno jak telefonicky (kolem 140), tak i prostřednictvím elektronické pošty (zhruba 80 dotazů). Šetření bylo rozloženo do dvou etap. První terénní šetření proběhlo od 10. do 31. ledna, druhé obeslání s cílem navýšení návratnosti a urgency pro ty, kteří buď vyplnění z nějakého důvodu nestihli, či nevyplnili, se konalo od 10. do 28. února 2005.

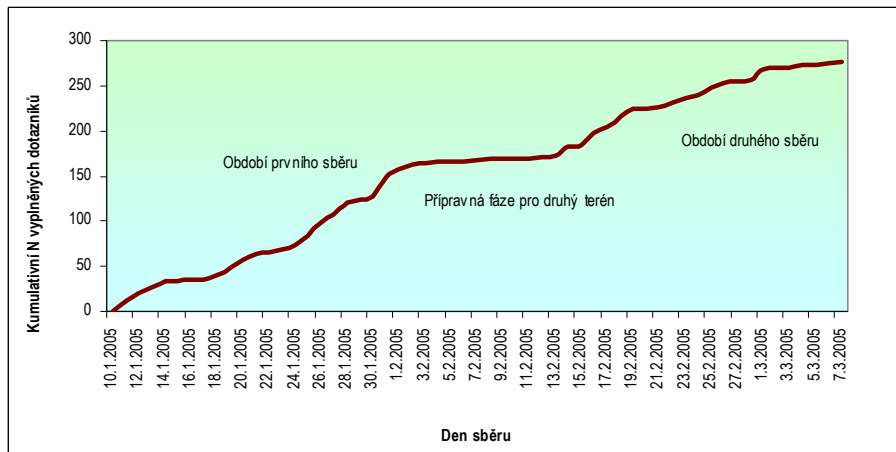
Celkem bylo obesláno 1030 subjektů z databáze MŠMT, jejichž adresy bylo nutné v počáteční fázi vzhledem k absenci identifikačních kódů očistit od častého výskytu duplikovaných záznamů. (Zde se nabízí ke zvážení přebudování kmenové databáze, která by obsahovala identifikační kódy žadatelů, jména zamýšlených akreditačních programů žadatelů, zařazená dle schváleného číselníku ČSÚ aj.) Bylo vráceno 70 dopisů z důvodu změny adresy osloveného subjektu. **Reálně osloveno bylo tedy 960 respondentů, z nichž 277 vyplnilo webový dotazník** 170 v první etapě a 107 v etapě druhé. **Vyplněných dotazníků se tedy vrátila téměř třetina (29 %).**

Graf 1: Počty vyplněných dotazníků podle dne sběru

Z výše uvedeného grafu je dobře patrný průběh sběru dat, kde nízké hodnoty dokumentují buďto snížený zájem o vyplnění (zejména je to období mezi 12. a 16. lednem), nízké hodnoty v únoru (od 3. do 10.) se vztahují k období přípravy pro druhé obeslání. Březnové hodnoty jsou ve znamení „opozdílů“. Nejsilnější ochota k vyplnění je vždy bezprostředně ihned po obeslání (v počátečních fázích sběru) a poté standardně v nejzazších termínech pro vyplnění. Při podrobnějším srovnání respondenti ve fázi prvního sběru vyplnili v průměru 5 dotazníků denně, v druhém 4. Z hlediska efektivity se v porovnání sběru dat podle týdnů, projevilo jako signifikantní, že pro optimální sběr dat je délka trvání kolem čtyř týdnů.

Graf 2: Růstový graf vyplněných dotazníků podle jednotlivých dní

Někteří respondenti shledávali vyplnění dotazníku jako poměrně obtížné a složité především kvůli komplexnímu systému vazeb (nesoulad v počtech uvedených programů na začátku dotazníku a mezi jejich konkrétními výpisy), často se objevovala záměna čísel za písmena při zadávání přístupového kódu při vstupu do dotazníku, v jiných případech bylo nejčastěji poukazováno na nejasnou formulaci otázek, v neposlední řadě dotázaní odkazovali na fakt poměrně složitého zpětného dohledávání požadovaných dat za rok 2003, nebo nevěděli, zda je nezbytné dotazník vyplňovat, i když se žádný akreditovaný kurz v roce 2003 neuskutečnil.

3 Struktura souboru

3.1 Regionální zastoupení

Nově byly do šetření vloženy klíčové proměnné kraj, velikost sídla a ekonomická právní forma. Průměrně zastoupení je 19 respondentů v každém kraji. V šetření byla zastoupena jedna třetina respondentů z Moravy (v absolutním zastoupení 90 jednotek) a dvě třetiny z Čech (v absolutním čísle 187 jednotek). Nejvíce vrácených dotazníků jsme obdrželi z Prahy (72), Moravskoslezského (33), Jihomoravského (29) a Ústeckého kraje (26). Podle vyššího územněsprávního členění činí průměr 35 vyplněných dotazníků za každou oblast. Nad průměr vystupuje region Hlavní město Praha (72), Jihovýchod (42) a Severozápad (35). Menší zastoupení bylo zaznamenáno u regionu Severovýchod, Střední Morava a Jihozápad (16).

Tabulka 1: Zastoupení subjektů podle krajů

	N	%
Hl.m.Praha	72	26
Středočeský kraj	22	8
Jihočeský kraj	7	3
Plzeňský kraj	9	3
Karlovarský kraj	9	3
Ústecký kraj	26	9
Liberecký kraj	6	2
Královéhradecký kraj	12	4
Pardubický kraj	11	4
Vysočina	13	5
Jihomoravský kraj	29	11
Olomoucký kraj	12	4
Zlínský kraj	16	6
Moravskoslezský kraj	33	12
Celkem	277	100

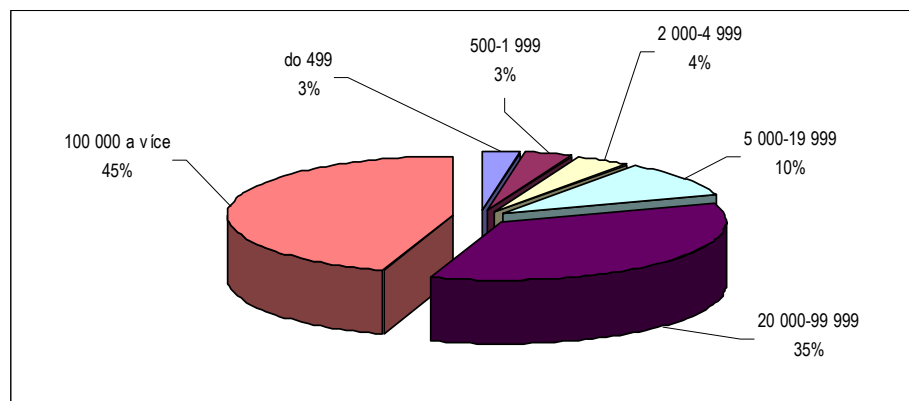
Tabulka 2: Zastoupení respondentů podle oblastí

	N	%
Hl.m.Praha	72	26
Střední Čechy	22	8
Jihozápad	16	6
Severozápad	35	13
Severovýchod	29	11
Jihovýchod	42	15
Střední Morava	28	10
Moravskoslezsko	33	12
Celkem	277	100

3.2 Struktura dotazovaných podle velikosti sídla

S ohledem na rozložení podle velikosti sídla vzdělávacích subjektů s akreditačním osvědčením, 45 % respondentů uvedlo jako sídlo velká města nad 100 tisíc obyvatel, téměř třetina uvedla sídlo o velikosti od 20 do 100 tisíc obyvatel, zbylá pětina dotázaných uvedla, že sídlí v aglomeracích pod 20 tisíc obyvatel.

Graf 3: Rozložení vzdělávacích institucí podle velikosti sídla

3.3 Skladba vzdělávacích institucí podle ekonomicko právní formy

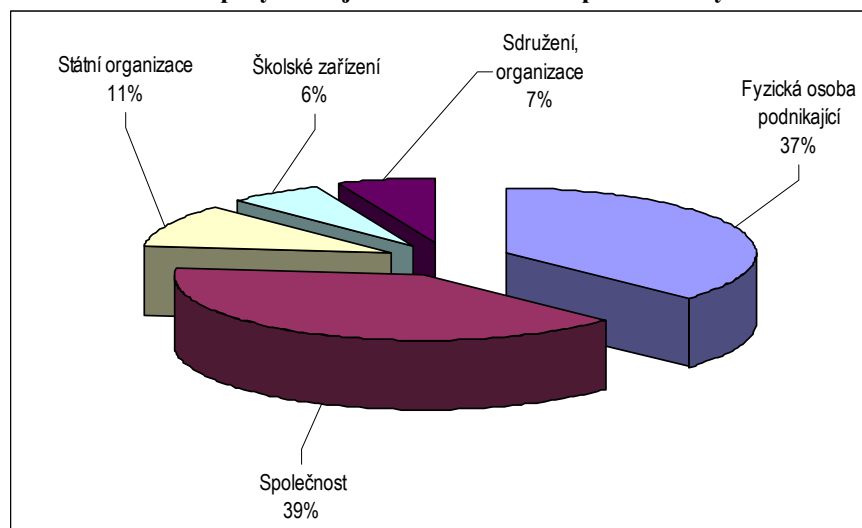
Ekonomicko-právní formu uvedlo 263 subjektů a zbylých 14 se nedovedlo zařadit, nebo ji neuvedlo. Fyzickou osobu podnikající uvedlo 37 % respondentů, pod společnost s ručením omezením se zařadil každý čtvrtý subjekt, příspěvkové organizace byly uvedeny v deseti procentech. Na hladině 5 procent pak byly nejčastěji zastoupeny střední školy, sdružení a svazy a akciové společnosti. Třemi a méně procenty byly ve vzorku reprezentovány obecně prospěšné společnosti, zájmová sdružení a veřejné obchodní společnosti.

Tabulka 3: Uvedená ekonomická právní forma vzdělávacích institucí

	N	%
Fyzická osoba podnikající	98	37
Společnost s ručením omezeným	68	26
Příspěvková organizace	27	10
Sdružení (svaz, spolek, společnost, klub aj.)	13	5
Střední škola	13	5
Akciová společnost	11	4
Obecně prospěšná společnost	10	4
Zájmové sdružení	9	3
Veřejná obchodní společnost	6	2
Organizační jednotka sdružení	3	1
Školské zařízení	2	1
Zatím neurčeno	2	1
Církevní organizace	1	0
Organizační složka státu	1	0
Základní škola	1	0
Celkem	263	100

Transformační graf uvedený níže přikládáme pouze pro lepší orientaci. Na trhu s akreditačními kurzy mají téměř shodný podíl společnosti a fyzické osoby. 11% podíl odpovídá státním organizacím a 12 % trhu sdružením a školským zařízením.

Graf 4: Podíl zastoupených subjektů dle ekonomické právní formy transformovaná

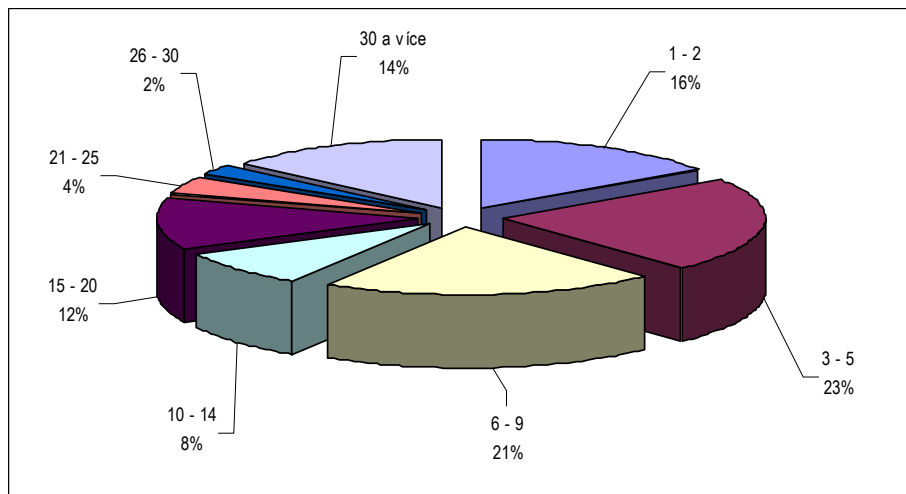
3.4 Velikost vzdělávacích institucí podle počtu pracovníků

Jedna z otázek v šetření mapovala celkové počty pracovníků, kteří vyučují u akreditovaných subjektů. Otázku zodpovědělo 111 subjektů. Průměrný počet pracovníků za každý subjekt je 21 pedagogů, při odfiltrování extrémů se průměr blíží k 11 vyučujícím. Jak dále z šetření vyplynulo, převážná většina subjektů zajišťuje své vyučující z externích zdrojů, a to téměř ze dvou třetin (64 %), jedna třetina lektorů je přímými zaměstnanci instituce (34 %).

Převahu externích pedagogů oproti interním uvádějí subjekty převážně z Prahy, ze Středočeského a Jihomoravského kraje. Opačný stav, tedy větší počet interních pracovníků, je charakteristický převážně pro kraj Ústecký a Moravskoslezský, tedy převážně v krajích se zvýšenou mírou nezaměstnanosti. Podle právního statutu využívají více externích zdrojů fyzické osoby a sdružení. Na opačném pólu se ocitají školská zařízení či státní instituce, u firem (společností) je zachována rovnováha.

V minulých šetřeních bylo použito 8 kategorií třídění podle počtu pracovníků. (n = 212) Podle těchto kategorií necelá třetina (59 %) subjektů s rekvalifikací z větší části zaměstnává maximálně do 10 pedagogů. Oproti těmto menším subjektům stojí (14 %) kategorie větších institucí, které zaměstnávají 30 a více lektorů pro výuku nejrůznějších kurzů. V obdobném zastoupení (12 %) jsou zde instituce, které uvádějí počet od 15 do 20 pedagogů. Nejméně zastoupená zůstává pak kategorie mezi 20 a 30 pedagogy na subjekt. Podrobnou strukturu objasňuje graf uvedený níže.

Graf 5: Velikost vzdělávacích subjektů podle počtu zaměstnaných pedagogů

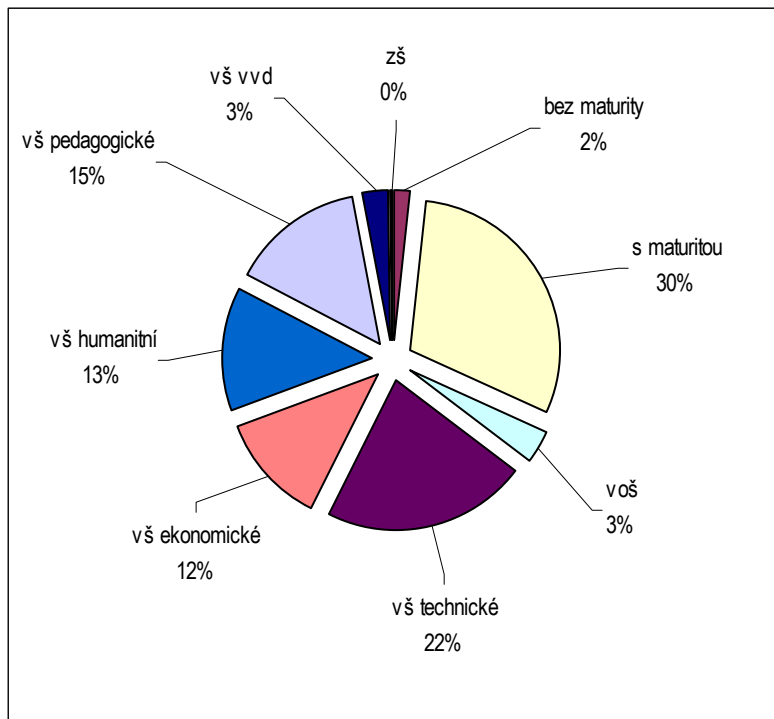

Celorepublikový průměr co do počtu vyučujících překračují instituce se sídlem v Praze, v Králověhradeckém kraji, dále pak kraje s hlášenou vyšší mírou nezaměstnanosti převážně z Moravy – Moravskoslezský a Jihomoravský. Poněkud paradoxně se potvrdil fakt, že nejvíce zaměstnanců zaměstnávají akreditované instituce se sídlem v Praze jako oblasti s nejvyšší zaměstnaností, oproti subjektům sídlícím na územích, která hlásí vysoká čísla nezaměstnanosti, jako jsou Severní Čechy či severní moravské regiony. Viz příloha.

3.5 Vzdělanostní skladba pedagogických pracovníků vzdělávacích institucí (n = 212)

Téměř dvě třetiny lektorů u sledovaných institucí disponují vysokoškolským diplomem (65 %) oproti pouze třetinovému zastoupení pedagogů s maturitním vysvědčením (35 %). Naprosto menšinově se podílejí na rekvalifikačních absolventi katedry výchovy a vzdělávání dospělých či vyšších odborných škol (shodně na hladině 3 %). S ohledem na rozložení vysokoškolských pracovníků nacházejí uplatnění k výkonu své profese pedagogové převážně humanitněji zaměřeni (32 %) oproti technicky aprobovaným (26 %). Absolventi pedagogických fakult nacházejí v těchto institucích v podílu pětiny (22 %) a takřka stejným zastoupením se k nim řadí i absolventi ekonomických vysokých škol. Pouze pro ilustraci dotázaní uvedli, že zaměstnávají celkem 2 663 vysokoškolsky vzdělaných pracovníků.

Graf 6: Uvedená vzdělanostní skladba pracovníků akreditovaných institucí

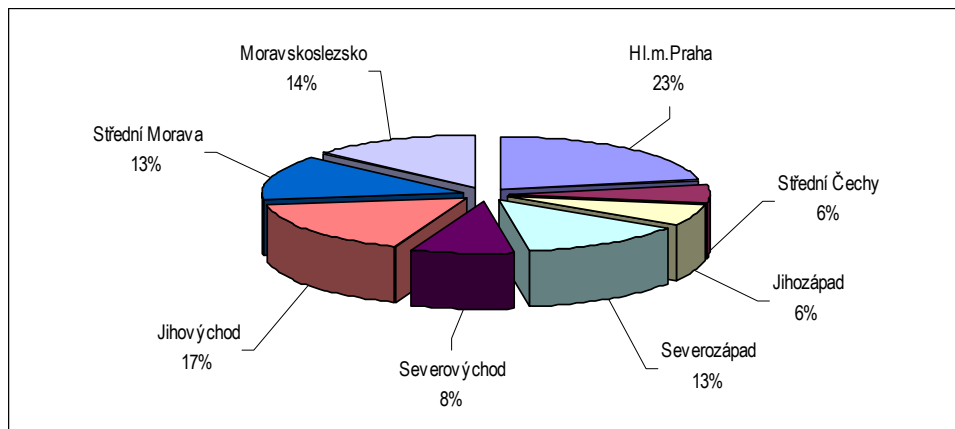
4 Realizované rekvalifikační programy v roce 2003

4.1 Popisné charakteristiky

Za rok 2003 uskutečnil v průměru každý subjekt 3 rekvalifikační programy. Pouze pro orientaci uvádíme, že v celkovém počtu pak respondenti nahlásili 857 rekvalifikačních programů. V rozdělení podle zemí, dominuje Morava oproti Čechám v průměrném počtu uskutečněných kurzů na jeden subjekt (3,8 : 2,7).

Regionální rozdělení uskutečněných rekvalifikačních kurzů, s výjimkou Prahy (paradoxně s nejnižší mírou nezaměstnanosti) a oblasti Jihovýchodu, dobře dokumentuje skutečnost, že do jisté míry kopíruje registrované míry nezaměstnanosti. Nad průměr vystupují regiony s vysokou mírou nezaměstnanosti Střední Morava, Moravskoslezsko a Severozápad. Z celkového počtu realizovaných rekvalifikačních programů tvoří jejich podíl téměř 41 %.

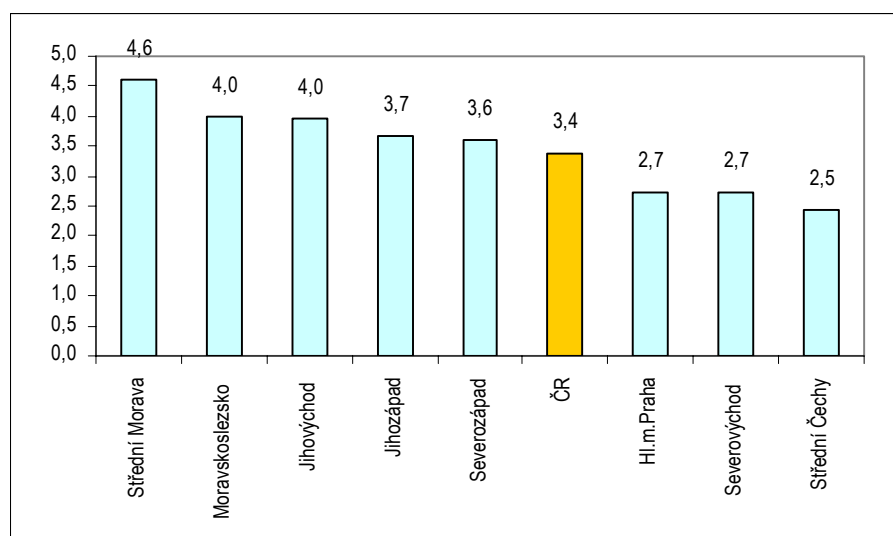
Graf 7: Podíl realizovaných kurzů podle regionů

Podle právní formy z celé poloviny dominují v počtu uskutečněných programů subjekty se statutem společnosti (52 %), třetinově jsou zastoupeny fyzické osoby podnikající (30 %), menšinově pak organizační složky státu (9 %), školská zařízení (4 %) a různá sdružení (4 %). Rovněž za zmínku stojí i počet uvedených rekvalifikačních programů podle velikosti místa, kde subjekt sídlí, kde uvedený průměrný počet uskutečněných rekvalifikačních kurzů častěji deklarují převážně vzdělávací instituce ze sídel o velikosti od 5 do 20 tisíc obyvatel. Jako významný byl dále zachycen poměrně silný vztah mezi počtem proběhlých programů a počtem externích pracovníků. Je tedy zřejmé, že se vzrůstajícím počtem nabízených rekvalifikačních kurzů hledají školící instituce kvalifikované pedagogy především mimo rámec instituce.

Ještě lépe výše zmíněný fakt potvrzují zachycené průměrné počty uskutečněných kurzů podle regionu, přičemž Praha se zde posouvá pod celorepublikový průměr (2,7 uskutečněných kurzů na jednu vzdělávací instituci ku průměru za ČR = 3,09).

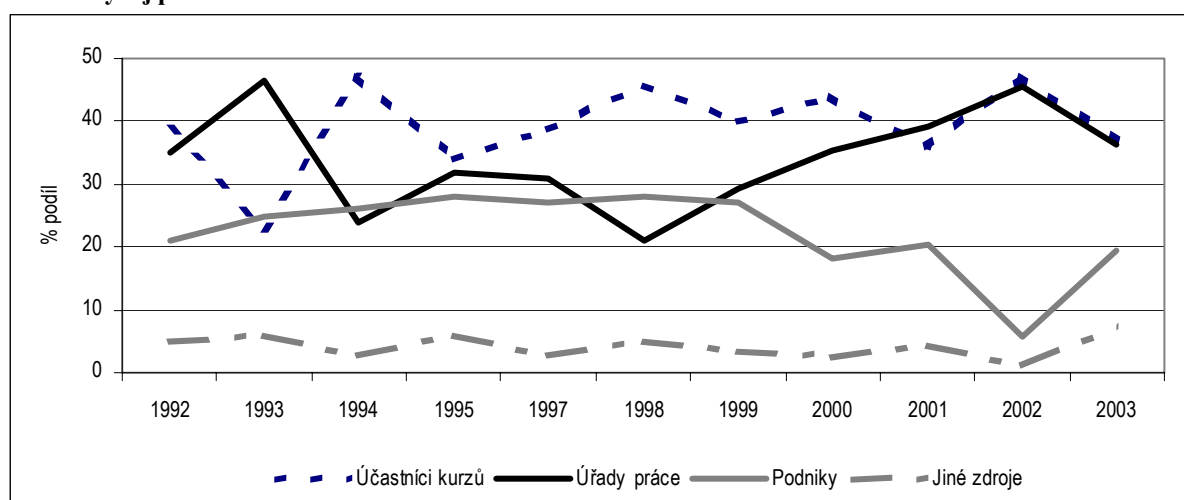
Graf 8: Průměrné počty realizovaných rekvalifikačních kurzů podle regionu

4.1.1 Financování rekvalifikačních kurzů

Z níže uvedeného grafu je dobře patrné, jak se vyvíjela spoluúčast financování rekvalifikací v závislosti na čase. Poměrně zajímavým se jeví srovnání podílové účasti mezi úřady práce a samotnými účastníky. Teprve od roku 2001 se obě křivky setkaly a doposud si udržují spojitou tendenci, tzn. že se tedy jak účastník tak pracovní úřad podílejí na financování rekvalifikací zhruba stejně. Pozitivně zde oproti minulému šetření působí i nárůst deklarované spoluúčasti podniků a taktéž i jiných zdrojů, díky němuž ubývá finanční zátížení u prvních dvou jmenovaných.

Graf 9: Vývoj podílového financování rekvalifikačních kurzů od roku 1992 do roku 2003

V současném šetření dle sdělení respondentů je 36% všech rekvalifikačních kurzů financováno úřady práce a v obdobném zastoupení samotnými účastníky (37 %), což jak je zmíněno výše, je zřetelný trend posledních tří let, pětinu z celkové ceny hradí různé instituce a odpověď „jiné“ byla zastoupena 7%.

Úřady práce se podle dalšího třídění nejvíce podílejí na financování rekvalifikací převážně v Libereckém (74 %), Ústeckém (63 %), Karlovarském (65 %) a Zlínském kraji (55 %). Podprůměrnou finanční účast deklarují plzeňští (24 % účast úřadů práce) a jihomoravští dotázaní (23 %). Rovněž větší podíl úřadů práce ohledně financování kurzů je patrný u subjektů sídlících převážně v sídelních aglomeracích od 20 do 99 tis. obyvatel. Menší účast je naopak typická pro úřady velkých sídelních aglomerací. Podle ekonomické právní formy je finanční podíl rovněž vyšší u institucí se statutem školských zařízení a obchodní společnosti.

Účastníci kurzů se podílejí na placení frekventovaněji v hlavním městě (52 %), v Jihočeském (59 %) a Jihomoravském kraji (56 %), sídelně pak z velkých měst. Podle právní formy deklarují větší finanční spoluúčast subjekty vedené jako fyzické osoby.

Instituce vycházejí finančně vstřícněji účastníkům kurzů častěji v Plzeňském (33 %), v (26 %) Královéhradeckém, Moravskoslezském kraji a v Praze (25 %). Zvýšený finanční podíl dále častěji zdůrazňují instituce z malých měst o velikosti od 5 do 20 tisíc obyvatel. Jejich vyšší spoluúčast je charakteristická pro instituce s uvedenou právní formou organizační složka státu.

Jiné formy financování frekventovaněji uvádějí instituce ve Zlínském kraji a častěji se objevují s právní formou „sdružení“.

4.1.2 Hodinové rozsahy rekvalifikačních kurzů

Z databáze byly odfiltrovány záznamy, u kterých nebyl uveden počet absolventů a počet opakování ($n = 539$), tzn. byla započítána pouze úplná pozorování a údaje jsou tedy počítány bez chybějících hodnot, což podmiňuje spolehlivější hodnoty ukazatelů.

Průměrný hodinový rozsah činí 300 hodin na každý kurz, očištěný od extrémních hodnot připadá 126 hodin na jeden kurz. Při podílu k opakování, či jednotlivých frekvencí je pak medián 60 hodin na jeden běh. Zajímavé je dále srovnání podle ekonomické právní formy, kde, jak vidno v níže uvedené tabulce, nejvíce hodinových dotací poskytují různé obchodní společnosti (průměr až 408 hodin na jeden kurz), těsně pod průměrem se nacházejí školská zařízení a různá sdružení, krátkodobější běhy registrujeme u fyzických osob a vzdělávacích akreditovaných institucí státního sektoru.

Tabulka 4: Průměrné hodinové počty rekvalifikačních programů podle právní subjektivity

	N	Průměr
Neurčeno	17	306
Fyzická osoba podnikající	167	174
Obchodní společnost	271	408
Organizační složka státu	50	168
Školské zařízení	19	251
Sdružení	15	239
Celkem	539	300

S výše uvedenými údaji do jisté míry koreluje i údaj, že nejdelší hodinově zastoupené kurzy nabízí region Praha (v průměru 672 hodin na kurz, a to převážně v důsledku většího zastoupení různých obchodních společností. Vazba je patrná i na velikost sídla, kde hodinově nerozsáhlejší kurzy jsou realizovány v sídlech nad 100 tisíc obyvatel (průměr činí 472).

V minulých šetřeních byly kurzy podle doby trvání rozděleny do 9 kategorií. Jak je z níže uvedené tabulky patrné, nejčastěji realizované kurzy se pohybují v limitu od 61 do 120 (30 %) hodin, druhou nejsilněji reprezentovanou kategorií je dotace v intervalu od 121–160 hodin, kde oba dva údaje potvrzují zhruba očištěný průměr z uskutečněných kurzů viz výše (126 hodin). Z dlouhodobého hlediska tedy od roku 1995 jsou vesměs trendy hodinových trvání neměnné, nicméně nepatrný posun směrem k vyšším hodnotám na 14 % jsme zaregistrovali u déle trvajících kurzů nad 500 hodin a zároveň úbytek kratších v intervalu od 31 do 60 hodin. Zda se jedná o sezónní výkyv či trvalý trend, může doložit až další šetření.

Tabulka 5: Vývoj podílů v kategoriích hodinových dotací od roku 1999

	do 30	31 - 60	61 - 120	121 - 160	161 - 220	221 - 280	281 - 350	351 - 500	nad 500
1999	6	23	27	15	8	5	4	5	6
2000	7	17	25	19	8	4	7	4	9
2001	6	14	28	18	10	4	6	6	10
2002	4	16	29	17	8	3	6	5	11
2003	5	12	31	18	6	2	7	5	14

Vzhledem k velké variabilitě výsledů dat do roku 1998 byly dřívější údaje vynechány.

Tendence k déle trvajícím kurzům byla zaznamenána převážně v kraji Ústeckém a Olomouckém. Časově kratší rekvalifikační programy jsou signifikantně v Plzeňském, Pardubickém kraji a na Vysočině.

4.1.3 Frekventovanost kurzů

Čím větší uvedený počet absolventů rekvalifikačních kurzů, tím větší je i uvedený počet opakování. Nejběžněji uvádějí subjekty počet dvou opakování. V průměru se však pohybuje frekvence kurzu na standardní hodnotě do 5 opakování.

Výrazně vyšší hodnoty udává pouze Praha, kde se frekvence kurzů pohybuje nad tímto průměrem (6 běhů), nejvíce však oblast Jihozápad (11 běhů na jmenovaný kurz). Také právní formy vzdělávací instituce respondenti zařazení jako „sdružení“ v průměru uvádějí až 11 běhů na jeden program. Nadprůměrný počet frekvencí zmínily (až 20) subjekty o velikosti mezi 21 až 30 pracovníky.

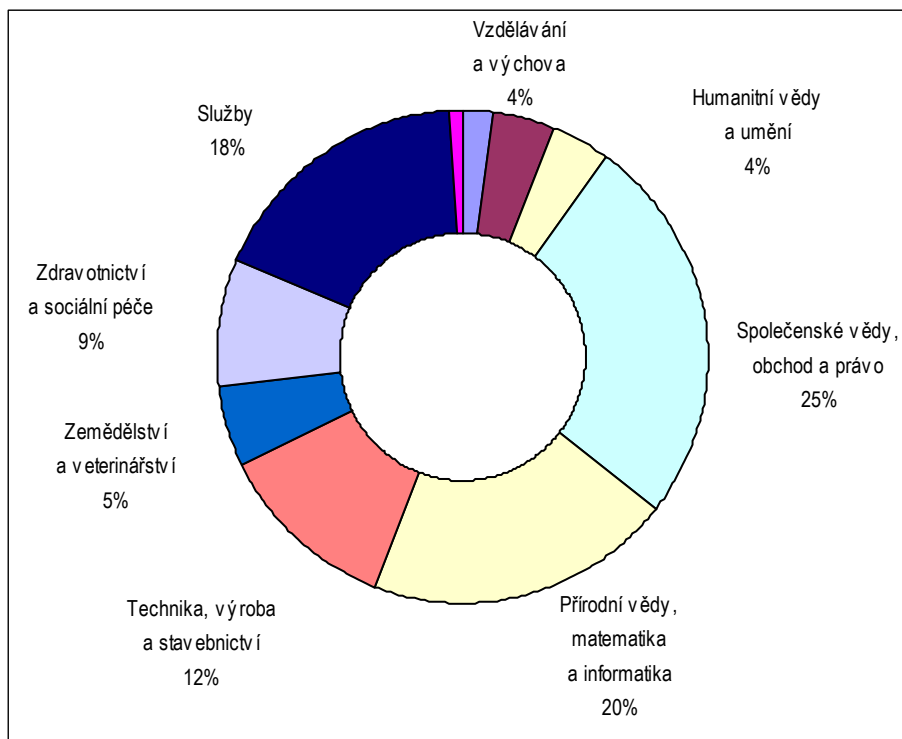
4.2 **Oborová orientace rekvalifikačních kurzů**

Dotázaní uvedli celkem 857 rekvalifikačních kurzů různého zaměření. V důsledku absence relevantního číselníku byl zatím provizorně použit číselník AKF 3, AKF 2 a AKF 1, tedy číselník Oborů a vzdělávání (ISCED 97), který se jevil jako nejdostupnější a vzhledem k možnosti pozdější mezinárodní komparace nejpřijatelnější. Nicméně vypracování relevantnějšího třídění zůstává stále aktuální. Zaměření svého kurzu si volily vzdělávací instituce záměrně samy, neboť pokud je kurz v dotazníku pojmenován např. SIMA, je těžké pro kodéra rozhodnout, o jakou orientaci programu se jedná, zda jde o marketingový nebo počítačový kurz) Vzhledem k rozsáhlosti nabízeného číselníku či k neodpovídající nabídce byly většinou voleny kategorie 990 nezačlenitelné vzdělávací programy a 010 – všeobecné vzdělávací programy, těchto 23 % ze všech záznamů bylo dále kódováno. Z tohoto základu byly podle číselníku oboru a vzdělávání vytvořeny tři třídící stupně (jednomístná transformace = široce vymezené obory, dvoumístná = úzce vymezené obory, třímístná transformace = podrobně vymezené obory). Dále z důvodu zesílení vypovídací schopnosti údajů byly odfiltrovány neúplné záznamy (struktura neúplných případů je uvedena v přílohách). Základ pro další třídění byl postaven na 539 úplných pozorováních.

4.2.1 Široce vymezené obory (n = 539)

Následující třídění vesměs kopíruje společenskou poptávku. Úvodní hrubá diference je v dalších odstavcích rozebrána podrobněji, úplný výčet je pak k nalezení v přílohách. Nejsilněji zůstávají zastoupeny programy orientované na **společenské vědy, obchod a právo (25 %)**. Druhou nejpočetněji zastoupenou orientací jsou v celé pětině uvedených případů rekvalifikační kurzy zaměřené na **přírodní vědy, matematiku a informatiku, v 18 %** jsou zmiňovány programy **služeb**, téměř každý desátý kurz je zaměřen na **techniku, výrobu a stavebnictví (12 %)** či na **zdravotnictví a sociální péči (9 %)**. Menšinově jsou zastoupeny rekvalifikace na vzdělávání a výchovu a humanitní vědy (po 4 %).

Graf 10: Oborové zaměření rekvalifikačních kurzů – jednomístná transformace

4.2.2 Úzce vymezené obory

Vzhledem k velkému množství případů uvádíme rozbor těch nejčetnějších skupin z výše zmiňovaných.

Dle třídění na vyšší stupně jsou to převážně programy směřované na obory obchod, řízení a správu (21 %), z nichž většinu tvoří kurzy orientované na účetnictví, daně, marketing, management, ekonomii, sekretářské a kancelářské práce, na informatiku a užití počítačů (20 %) (tvořeny nejčastěji kurzy základů PC a pokročilého užívání PC), osobní služby (13 %) (s většinovým podílem oborů kosmeticky a kadeřnictví), na různé technické obory (6%), zdravotnictví (6%) (převážně orientované na nejrůznější masáže, terapie a rehabilitace), na různé společenské vědy o lidském chování, ve 4% podílu na přípravu věnovanou pedagogickým pracovníkům, na manuální zručnosti v technických provozech ať již různými výkony specializované na zemědělství a lesnictví, nebo menšinově reprezentované programy věnovanými sociální péči a bezpečnosti práce.

Tabulka 6: Oborové zaměření rekvalifikačních kurzů – úzce vymezené obory

	N	%
Obchod, řízení a správa	112	20,8
Informatika, užití počítačů	109	20,2
Osobní služby	70	13,0
Technika a technické obory	34	6,3
Zdravotnictví	31	5,8
Příprava učitelů a pedagogika	23	4,3
Společenské vědy a vědy o lidském chování	22	4,1
Výroba a zpracování	20	3,7
Zemědělství, lesnictví a rybářství	19	3,5
Sociální péče	15	2,8
Bezpečnostní služby	15	2,8
Umění	11	2,0
Architektura a stavebnictví	11	2,0
Humanitní vědy	9	1,7
Veterinářství	9	1,7
Všeobecně vzdělávací programy	8	1,5
Převážné služby a spoje	6	1,1
Ochrana životního prostředí	5	0,9
Nezačlenitelné programy	4	0,7
Žurnalistika a informace	3	0,6
Osobní dovednosti	2	0,4
Právo	1	0,2
Celkem	539	100

4.2.3 Podrobně vymezené obory

4.2.3.1 Společenské vědy, obchod a právo (n =138)

Jsou z jedné třetiny zastoupeny programy zaměřenými na účetnictví a daně (36 %), na obchod řízení a management (23 %), společenské vědy o lidském chování, do nichž se začleňují převážně programy týkající se personalistiky, dále ekonomie (6,5 %), marketing a propagace (5 %), sekretářské a kancelářské práce (5 %) a peněžnictví a bankovníctví (4 %).

Tabulka 7: Oborová skladba rekvalifikačních programů v kategorii společenské vědy a obchod, právo

	N	%
Účetnictví a daně	50	36,2%
Obchod, řízení a správa - širší programy	21	15,2%
Management a správa	11	8,0%
Společenské vědy a vědy o lidském chování - nezařaditelné	10	7,2%
Ekonomie	9	6,5%
Obchod, řízení a správa - nezařaditelné programy	8	5,8%
Marketing a propagace	7	5,1%
Sekretářské a kancelářské práce	7	5,1%
Peněžnictví, bankovníctví, pojišťovnictví	6	4,3%
Knihovnictví, informace a archivnictví	3	2,2%
Společenské vědy a vědy o lidském chování - širší programy	2	1,4%
Psychologie	1	0,7%
Velkoobchod a maloobchod	1	0,7%
Pracovní prostředí	1	0,7%
Právo	1	0,7%
Celkem	138	100%

4.2.3.2 Přírodní vědy, matematika a informatika (n = 109)

Do uvedené kategorie spadá nejpočetněji zastoupená položka užití počítačů 72 %, z velké části jsou to převážně programy pro základní užívání PC. Poměrně zajímavé je i téměř třetinové zmíněné zastoupení užívání PC na vyšší než základní úrovni.

Tabulka 8: Oborová skladba rekvalifikačních programů v kategorii přírodní vědy, matematika, informatika

	N	%
Užití počítačů	78	71,6%
Počítačové vědy	21	19,3%
Informatika, užití počítačů - širší programy	4	3,7%
Informatika, užití počítačů - nezařaditelné programy	6	5,5%
Celkem	109	100%

4.2.3.3 Služby (n = 99)

Jak je patrné z níže uvedené tabulky, jsou služby zastoupeny nejčastěji rekvalifikacemi s orientací na kadeřnické a kosmetické služby (39 %), hotelnictví a stravování 18 % (častěji zmiňovaný obor kuchař – číšník), nejrozličnějšími kurzy na bezpečnost a ochranu zdraví (16 %) či zaměřenými na nejrozličnější sportovní aktivity (9 %).

Tabulka 9: Oborová skladba rekvalifikačních programů v kategorii služby

	N	%
Kadeřnické a kosmetické služby	37	38,5%
Hotelnictví, restaurace, stravování	17	17,7%
Bezpečnost a ochrana zdraví při práci	15	15,6%
Sporty	9	9,4%
Cestování, turismus a volný čas	6	6,3%
Přepravní služby a spoje	6	6,3%
Technologie ochrany životního prostředí	3	3,1%
Veřejné hygienické služby	2	2,1%
Osobní služby - nezařaditelné programy	1	1,0%
Celkem	96	100%

4.2.3.4 Technika, výroba a stavebnictví (n = 65)

Do techniky, výroby a stavebnictví byly zařazeny nejrozličnější provozní kurzy orientované technicky. Nejpočetněji je zde zastoupená skupina se zaměřením na strojírenství (22 %), široce zaměřené technické programy 14 %, nejrozličnější obory věnované zpracování textilu (17 %), dále je to řízení motorových vozidel (11 %) a stavebnictví.

Tabulka 10: Oborová skladba rekvalifikačních programů v kategorii technika, výroba a stavebnictví

	N	%
Strojírenství, kovovýroba a metalurgie	14	21,5%
Výroba textilu, oděvů a obuvi a zpracování kůže	11	16,9%
Technika a technické obory - širší programy	9	13,8%
Motorová vozidla, lodě a letadla	7	10,8%
Stavebnictví a inženýrské stavitelství	7	10,8%
Potravinářství	6	9,2%
Architektura a stavebnictví - nezařaditelné programy	3	4,6%
Elektrotechnika a energetika	2	3,1%
Hornictví a těžba	2	3,1%
Chemické výroby	1	1,5%
Technika a technické obory - nezařaditelné programy	1	1,5%
Materiály (dřevo, papír, plasty, sklo)	1	1,5%
Architektura a stavebnictví - širší programy	1	1,5%
Celkem	65	100%

4.2.3.5 Zdravotnictví a sociální péče (n = 46)

Kategorie z větší části skládající se z různých programů orientovaných na terapie a rehabilitace (46 %), zdravotnické služby (11 %), ošetrovatelství (7 %) či péči o děti a mládež. Za zmínku stojí i četnější výskyt programů věnovaných sociální péči (24 %).

Tabulka 11: Oborová skladba rekvalifikačních programů v kategorii zdravotnictví

	N	%
Terapie a rehabilitace	21	45,7%
Sociální péče - širší programy	8	17,4%
Zdravotnické služby	5	10,9%
Ošetrovatelství	3	6,5%
Péče o děti a mládež	3	6,5%
Sociální péče a poradenství	2	4,3%
Sociální péče - nezařaditelné programy	2	4,3%
Zdravotnictví - širší programy	1	2,2%
Lékařská diagnostika a léčebná technika	1	2,2%
Celkem	46	100%

4.2.3.6 Zemědělství a veterinářství (n = 28)

Vzhledem k nízkému počtu pozorování v kategorii zemědělství a veterinářství, ji zmiňme jen okrajově. Kategorie se skládá převážně z programů orientovaných na nejrůznější lesní či zahradní práce. Zpravidla jsou to kurzy určené obsluhám nejrůznějších zařízení či věnované úpravám zahrad.

4.2.4 Charakteristiky podle klíčových znaků

4.2.4.1 Regionální hledisko

Jako významný se v šetření projevila regionální faktor. Region Prahy poskytuje rekvalifikační programy především z oblasti služeb (25 %), a společenských věd, obchodu a práva (22 %), v menší míře jsou zde zastoupeny kurzy orientované na sociální péči (16 %). Region Severozápad a Severovýchod nabízejí převážně kosmetické a kadeřnické kurzy a dále kurzy se zaměřením na užití počítačů a účetnictví. Užití počítačů je rovněž signifikantní pro území Moravy, nicméně i zde byl realizován také vyšší počet programů vyučujících pokročilé užívání PC. Jihozápad pak častěji zmiňuje kurzy zaměřené na bezpečnost a ochranu zdraví.

4.2.4.2 Velikost sídla

Instituce sídlící ve větších sídelních aglomeracích častěji zmiňují kadeřnické a kosmetické služby, kurzy účetnictví a daní, terapie a rehabilitace a užití počítačů.

4.2.4.3 Ekonomická právní forma

Subjekty se statutem fyzických osob častěji uvádějí kurzy kadeřnictví, terapie, rehabilitace, hotelnictví, základy PC a účetnictví a daně. Obchodní společnosti pak hlásí nejvíce realizovaných kurzů z oboru jak základů tak i pokročilejšího užívání PC, informatiky (položky kódované jako počítačové vědy), ekonomie, marketingu, bankovníctví, problematiky daní a účetnictví. Organizační složky státu zmiňují cizí jazyky či jiné programy z oboru strojírenství.

4.3 Absolventi rekvalifikačních kurzů

4.3.1 Účast absolventů na rekvalifikačních programech (n = 621)

V celkovém objemu uvedených absolventů instituce uváděly celkový počet 28 005 rekvalifikovaných. Údaj sám má omezenou vypovídací schopnost vzhledem k třetinovému zastoupení ze všech obzvláště respondentů. V průměru připadá na každý zmíněný kurz zhruba účast 45 rekvalifikovaných osob (nulové hodnoty nebyly do průměru započítány). Níže uvedené průměrné hodnoty jsou počítány z počtu uvedených absolventů za každý uvedený kurz, kterému odpovídá kategorická třídící proměnná regionu, právní formy, velikosti sídla, hodinové dotace (počty případů, ze kterých je tato míra spočtena jsou uvedeny ve sloupci s označením N v tabulkách). Z územního hlediska je patrné, že vyšší účast deklarují instituce sídlící spádově kolem velkých měst, tzn. Prahy, Plzně a Brna. Podle regionů se opět objevila již zmíněná skutečnost, že nadprůměrné počty účastníků rekvalifikací uvádí instituce se sídlem v Praze (56) oproti oblastem s vysokou mírou nezaměstnanosti, jako jsou regiony Severozápad (29) a Moravskoslezsko (32), které průměru zřetelně nedosahují. Oproti tomu zřetelně nadprůměrný údaj jsme zachytili v oblasti Jihozápad, kde subjekty uvádějí průměrný údaj 99 absolventů, zvláště pak Plzeňském kraji. Podrobněji viz tabulka č. 12.

Tabulka 12: Průměrné naplněnost rekvalifikačních kurzů podle regionu

	N	Průměr
Hl.m.Praha	137	56,1
Střední Čechy	38	31,3
Jihozápad	45	93,5
Severozápad	70	28,5
Severovýchod	47	31,9
Jihovýchod	113	47,6
Střední Morava	78	39,1
Moravskoslezsko	93	32,2
Celkem	621	45,1

Výše uvedené údaje pak doplňuje naplnění kurzů podle velikosti sídla. Se vzrůstajícím počtem obyvatel zřetelně narůstá i počet rekvalifikovaných osob, jak dokládá tabulka a jak bylo zmíněno již výše, nadprůměrnou naplněnost uvádějí převážně akreditované instituce sídlící v centrálních městech.

Tabulka 13: Průměrná naplněnost kurzů podle velikosti sídla instituce

	N	Průměr
do 499	17	31,3
500-1 999	17	10,7
2 000-4 999	17	20,4
5 000-19 999	83	37,0
20 000-99 999	230	45,9
100 000 a více	257	51,8
Celkem	621	45,1

Podle ekonomické formy subjektu zůstává rozložení průměrného počtu rekvalifikovaných vesměs stabilní až na subjekty, které se identifikují jako různá „sdružení“ (95) a vykazují vysokou naplněnost. Nízké průměry se naopak pojí k různým organizačním složkám státních institucí s rekvalifikačním certifikátem (35).

Tabulka 14: Průměrná naplněnost kurzů počty absolventů na kurz podle ekonomické právní formy (transformovaná)

	N	Průměr
Neurčeno	23	32,6
Fyzická osoba podnikající	190	44,8
Obchodní společnost	307	45,1
Organizační složka státu	56	34,6
Školské zařízení	23	38,3
Sdružení	22	95,2
Celkem	621	45,1

Nejpočetněji se frekventanty plní kurzy kratší 30 hodin (87). Obecně platí, že čím více vzrůstá časová náročnost kurzu, tím více se snižuje jeho průměrná naplněnost. Pro dosažení nadprůměrného obsazení kurzů by délka běžného kurzu neměla přesáhnout 120 hodin.

Tabulka 15: Průměrná naplněnost kurzů podle intervalu trvání v hodinách

	N	Průměr
do 30	35	86,9
31 - 60	79	60,5
61 - 120	192	50,4
121 - 160	106	29,5
161 - 220	35	37,1
221 - 280	10	33,1
281 - 350	44	19,6
351 - 500	31	37,8
nad 500	89	41,7
Celkem	621	45,1

Co do velikosti vzdělávacích institucí vyšší účast uvádějí převážně vzdělávací subjekty, které zaměstnávají od 20 do 30 pracovníků.

4.3.2 Rekvalifikovaní absolventi podle oboru vzdělávání a přípravy

Podílové zastoupení absolventů různých kurzů vesměs kopíruje hodnoty zachycené již při předchozím třídění podle oborových zaměření. S větší frekvencí daného kurzu vzrůstá i jeho naplněnost. Tudíž se zde pouze opakuje zjištěný fakt, že největší účast je v oborech služeb, společenských věd, obchodu a práv, což představuje téměř tři čtvrtiny absolventů z celkového počtu. V konkrétních číslech jsou to pak realizované kurzy se zaměřením na služby (60), obchod řízení a správu (49), počítačovou gramotnost (50) a vzdělávání a výchovu v širším určení (55), byť tato položka je zkrácena převážně kurzy DVPP a její údaj je tudíž spíše ilustrativní.

Tabulka 16: Průměrná účast absolventů za rok 2003 podle oborového zaměření kurzů

	Počet	N	Průměr	% z celkem abs.
Obecné vzdělávání	321	11	29,2	1,1%
Vzdělávání a výchova	1591	29	54,9	5,7%
Humanitní vědy a umění	776	25	31,0	2,8%
Společenské vědy, obchod a právo	7398	149	49,7	26,4%
Přírodní vědy, matematika a informatika	6341	126	50,3	22,6%
Technika, výroba a stavebnictví	2220	72	30,8	7,9%
Zemědělství a veterinářství	1096	44	24,9	3,9%
Zdravotnictví a sociální péče	1591	54	29,5	5,7%
Služby	6582	107	61,5	23,5%
Nezačlenitelné programy	89	4	22,3	0,3%
Celkem	28005	621	45,1	100%

5 Kurzy bez rekvalifikačního osvědčení

5.1 Popisné charakteristiky

Na doplňující otázku zjišťující počty kurzů bez rekvalifikačního certifikátu MŠMT z celkového počtu 277 zúčastněných odpovědělo 117 vzdělávacích subjektů, což činí 42 %, z toho 160 neuvedlo žádný (58 %). V souvislosti s těmito čísly je nutné upozornit i na obtíže zpětného sběru dat dohledáváním jednotlivých kurzů za rok 2003 a potažmo s tím sníženou ochotu zodpovědět tuto otázku. V průměru odpovídá celorepublikově na jeden případ zhruba 5 neakreditovaných kurzů, avšak častěji zmiňované jsou to 3 kurzy za vzdělávací instituci.

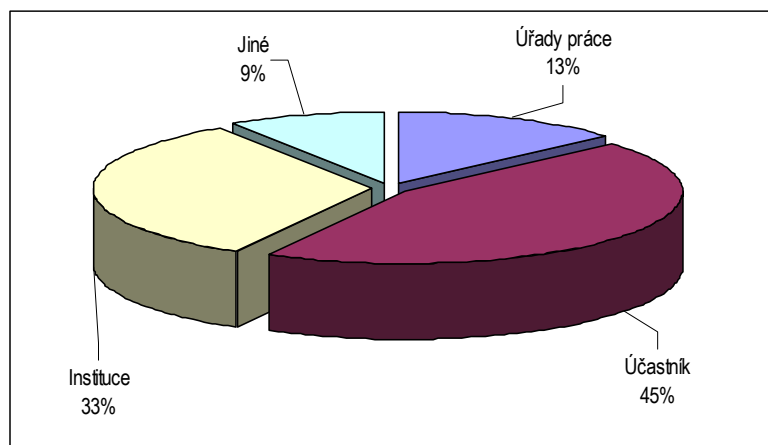
V třídění podle území subjekty z Čech, a to ze dvou třetin (66 %), zmiňují častěji větší počet jiných kurzů oproti třetinově zastoupeným vzdělávacím subjektům se sídlem na Moravě (34 %). Co do difference průměrů toto zastoupení nijak výrazně neovlivňuje rozložení neakreditovaných kurzů na subjekt jak v Čechách, tak na Moravě (5 : 4). Ani krajské či oblastní členění nepotvrzuje různosti v průměrném počtu těchto programů mezi subjekty a tudíž hodnotu 5 uskutečněných programů na subjekt můžeme přijmout za standardní celorepublikový průměr.

Větší diskrepance nebyly zaznamenány ani podle velikosti sídla ani podle právní formy subjektů (vyjma přexponovaného zastoupení některých státních organizací, které nebyly do analýzy zahrnuty, neboť jejich kurzy spadají převážně do oblasti povinného proškolení zaměstnanců).

5.1.1 Financování neakreditovaných programů

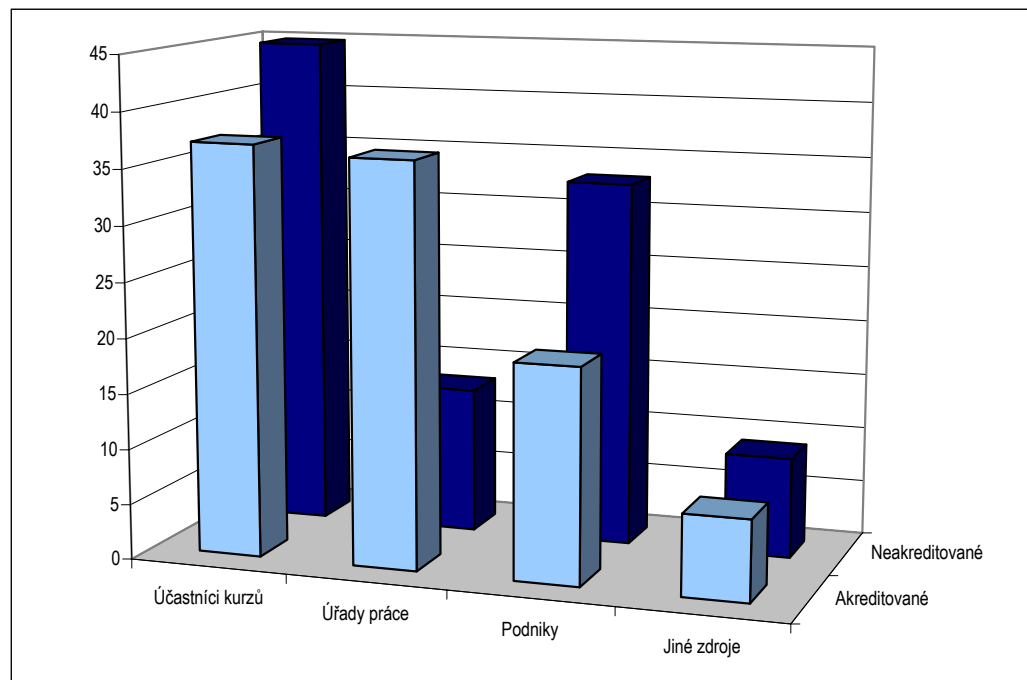
Podle očekávání většinu finančního podílu platí, dle sdělení oslovených, sám frekventant kurzu (45 %), z jedné třetiny se na financování podílí různé instituce. Úřady práce byly zmíněny pouze ve 13 % a téměř každý desátý uvedl i jiné formy finanční účasti, jak je lze vyčíst z grafu.

Graf 11: Financování ostatních kurzů

V porovnání s akreditačními kurzy je zřetelné, že finanční zátěž se přesouvá s úřadů práce na samotného účastníka a na různé instituce. Nicméně stojí za povšimnutí nepříliš markantní difference mezi finančním podílem frekventantů u obou druhů kurzů.

Graf 12: Srovnání financování akreditovaných a neakreditovaných kurzů

5.1.2 Hodinové rozsahy

Průměrný hodinový objem kurzu činí 113 hodin. Nicméně často opakující se údaj 24 hodin na běžný kurz je více reálný. **Kurzy bez akreditace**, jak je patrné z tabulky, **jsou především kratší oproti svým akreditovaným protějškům**. Dominuje zde kategorie hodinového rozpětí do 30 h ve dvou třetinách případů. Delší kurzy v intervalu od 30 do 120 h jsou zastoupeny pětinným podílem a déle trávající jsou již převážně ojedinělé.

Tabulka 17: Podílové rozložení kategorií trvání neakreditovaných kurzů

	N	%
do 30	305	59,2
31 - 60	91	17,7
61 - 120	58	11,3
121 - 160	10	1,9
161 - 220	14	2,7
221 - 280	5	1,0
281 - 350	4	0,8
351 - 500	10	1,9
nad 500	18	3,5
Celkem	515	100

Ve srovnání s hodinovými dotacemi akreditovaných kurzů, jak jsme již zmínili, je situace spíše opačná. Jak je zřetelné z níže uvedeného přehledu, neakreditované kurzy jsou časově méně dotované než rekvalifikační.

Tabulka 18: Podílové srovnání kategorií doby trvání kurzů s akreditací a bez akreditace

	do 30	31-60	61-120	121-160	161-220	221-280	281-350	351-500	nad 500
Akreditované	5	12	31	18	6	2	7	5	14
Neakreditované	59	18	11	2	3	1	1	2	4

Delší kurzy bez akreditace zmiňují pouze subjekty správní formou společnosti a častěji i státní instituce, dále se sídlem v Praze a v Moravskoslezském regionu. Pod průměrnou hodnotou se nacházejí školské instituce a fyzické osoby, oblastně pak čteněji subjekty zastoupené na Severovýchodě, Jihovýchodě a Jihozápadě.

5.1.3 Počet opakování u neakreditovaných kurzů

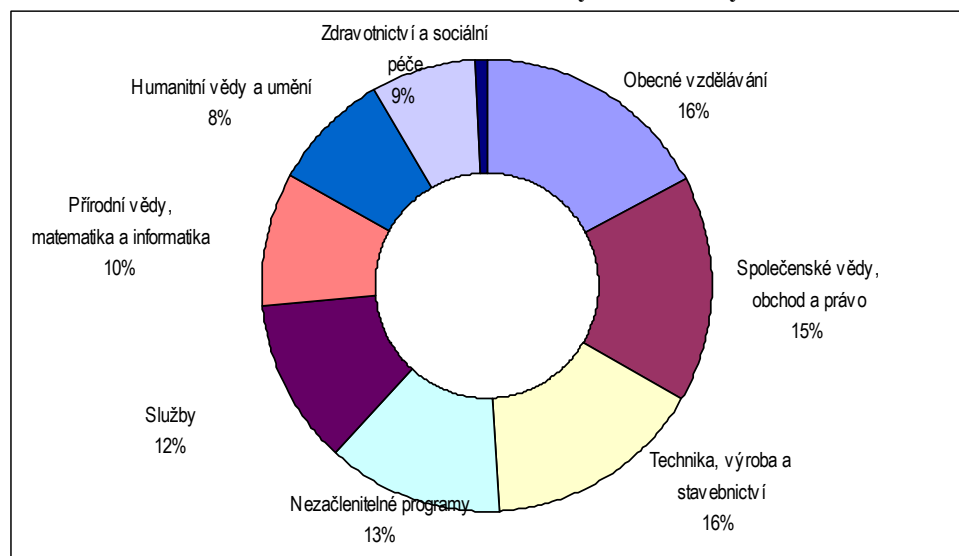
Počet opakování do jisté míry záporně ovlivňuje délku kurzu. Přirozeně platí, že **čím je frekvence kurzů větší tím více se zkracuje jeho trvání, tedy více kratších kurzů do roka**. Průměrná hodnota se pohybuje okolo čtyř opakování (oproti akreditovaným pěti) na každý realizovaný kurz. (Ve srovnání s akreditačními programy jsou neakreditované kurzy co do opakování četnější, vzdělávací subjekty samy uvádějí v průměru o 4 frekvence více než jejich protějšky, tento fakt může být do jisté míry zapříčiněn již větším zastoupením kurzů spadajících do kategorie povinného školení ve státních institucích). Nejčastěji zmiňovaná hodnota je standardně okolo dvou běhů za uvedený kurz. Kurzy s větším počtem opakování udávají subjekty ze Střední Moravy (6) a z oblasti Jihovýchod (8).

5.2 **Oborová orientace ostatních realizovaných kurzů**

5.2.1 Široce vymezené obory

Celkové oborové rozložení nabízených kurzů je co do rozložení vyrovnanější, než je tomu u akreditovaných. Poněkud silněji zůstávají zastoupeny obory společenské (z nich zejména jazykové kurzy), technické (se zaměřením na užití počítačů) a zaměřené na obecné vzdělávání.

Graf 13: Oborová nabídka ostatních kurzů – široce vymezené obory

Při podrobnějším třídění zůstávají dominantními podobně jako u akreditovaných atraktivněji zaměřené programy informatiky a na obchod a řízení, informatiku a užití počítačů a do popředí vystupují taktéž humanitně orientované programy (zde převážně kurzy jazykové). Co se týče komparace s akreditovanými programy z rozdílů procentních bodů je z níže uvedené tabulky patrné, že v u neakreditovaných programů zůstává poněkud méně realizovaných programů z oblasti obchodu a osobních služeb.

Tabulka 19: Porovnání rozdílu (v %) v nabídce akreditovaných a neakreditovaných kurzů

	Programy		% rozdíl
	Neakreditované %	Akreditované %	
Všeobecně vzdělávací programy	3,9	1,3	2,6
Osobní dovednosti	0,6	0,2	0,4
Příprava učitelů a pedagogika	0,2	4,9	-4,7
Umění	2,5	2,2	0,3
Humanitní vědy	6,2	1,6	4,6
Společenské vědy a vědy o lidském chování	6,0	4,0	2,0
Žurnalistika a informace	1,0	0,5	0,5
Obchod, řízení a správa	14,6	21,0	-6,4
Právo	3,5	0,2	3,3
Informatika, užití počítačů	17,7	18,9	-1,2
Technika a technické obory	7,0	5,8	1,2
Výroba a zpracování	4,1	4,1	0,0
Architektura a stavebnictví	4,3	2,9	1,4
Zemědělství, lesnictví a rybářství	1,0	5,3	-4,3
Zdravotnictví	9,3	5,4	3,9
Sociální péče	2,5	3,2	-0,7
Osobní služby	5,2	12,3	-7,1
Přepravení služby a spoje	1,2	0,9	0,3
Ochrana životního prostředí	1,2	0,9	0,3
Bezpečnostní služby	4,7	2,8	1,9
Nezačlenitelné programy	3,5	1,7	1,8

U oborového členění se tedy zmíníme pouze o skupinách, které jsou jednotlivými případy dostatečně zastoupeny a tudíž disponují minimální vypovídací hodnotou. Základ sto procent je pro lepší přehlednost vždy počítán z celkového počtu případů celé skupiny. Jak bylo potvrzeno výše, struktura oborové nabídky se až na několik případů, od rekvalifikované příliš neliší.

5.2.2 Podrobně vymezené obory

5.2.2.1 Společenské vědy obchod, právo (n = 113)

Dominantními v této skupině jsou kurzy podvojného či jednoduchého účetnictví, zaměřené na problematiku daní (zastoupeny téměř třetinově). Za povšimnutí jistě stojí i údaj o zastoupení kurzů orientovaných na nejružnější právní problematiku. Každý desátý ze sledované kategorie zmínil i různé „vědy o lidském chování“, sem spadají převážně programy věnované personalistice.

Tabulka 20: Oborová skladba rekvalifikačních programů v kategorii společenské vědy a obchod, právo

	N	%
Společenské vědy a vědy o lidském chování - širší programy	5	4,4%
Psychologie	7	6,2%
Ekonomie	2	1,8%
Společenské vědy a vědy o lidském chování - nezařaditelné	10	8,8%
Knihovnictví, informace a archivnictví	5	4,4%
Obchod, řízení a správa - širší programy	5	4,4%
Velkoobchod a maloobchod	1	0,9%
Marketing a propagace	5	4,4%
Peněžnictví, bankovnictví, pojišťovnictví	4	3,5%
Účetnictví a daně	33	29,2%
Management a správa	12	10,6%
Sekretářské a kancelářské práce	2	1,8%
Obchod, řízení a správa - nezařaditelné programy	5	4,4%
Právo	17	15,0%
Celkem	113	100%

5.2.2.2 Technické obory (n = 78)

V této skupině zaujímají větší podíl především kurzy zaměřené na stavební dovednosti (zednické či jiné řemeslné práce spadající do stavebnictví (20 %). Dále jsou zde výrazněji zastoupeny různé řidičské kurzy nebo kurzy mající za cíl manipulaci s technikou.

Tabulka 21: Oborová skladba rekvalifikačních programů v kategorii technické obory

	N	%
Technika a technické obory - širší programy	6	7,7%
Strojírenství, kovovýroba a metalurgie	2	2,6%
Elektrotechnika a energetika	4	5,1%
Elektronika a automatizace	2	2,6%
Motorová vozidla, lodě a letadla	9	12,8%
Technika a technické obory - nezařaditelné programy	12	15,4%
Výroba a zpracování - širší programy	3	3,8%
Potravinářství	5	6,4%
Výroba textilu, oděvů a obuvi a zpracování kůže	7	9,0%
Hornictví a těžba	4	5,1%
Výroba a zpracování - nezařaditelné programy	2	2,6%
Architektura a stavebnictví - širší programy	4	5,1%
Stavebnictví a inženýrské stavitelství	17	21,8%
Celkem	78	100%

5.2.2.3 Matematika a přírodní vědy (n = 68)

Stejně jako je tomu u akreditovaných pozorování, i zde je tato skupina tvořena masivně nabídkou nejrozličnějších kurzů s orientací na užívání PC, či odborněji zaměřené programy na ovládání speciálních softwarových aplikací.

Tabulka 22: Oborová skladba rekvalifikačních programů v kategorii matematika a přírodní vědy

	N	%
Matematika	1	1,5%
Statistika	3	4,4%
Informatika, užití počítačů - širší programy	4	5,9%
Počítačové vědy	8	11,8%
Užití počítačů	48	70,6%
Informatika, užití počítačů - nezařaditelné	4	5,9%
Celkem	68	100%

5.2.2.4 Služby (n = 70)

Výraznější podíl zde zaujímají různé programy zaměřené na bezpečnost (z převážné části se to týká povinných školicích kurzů), taktéž i pestrá nabídka sportovně zaměřených programů. Do popředí se dostávají, jak je patrné z tabulky, různé programy zaměřené na logistiku.

Tabulka 23: Oborová skladba rekvalifikačních programů v kategorii služby

	N	%
Osobní služby - širší programy	4	6,7%
Hotelnictví, restaurace, stravování	4	6,7%
Cestování, turismus a volný čas	2	3,3%
Sporty	8	13,3%
Služby pro domácnost	1	1,7%
Kadeřnické a kosmetické služby	4	6,7%
Osobní služby - nezařaditelné programy	2	3,3%
Přepravní služby a spoje	6	10,0%
Ochrana životního prostředí - širší programy	3	5,0%
Přírodní prostředí a přirozené formy života	1	1,7%
Veřejné hygienické služby	2	3,3%
Bezpečnostní služby - širší programy	3	5,0%
Ochrana osob a majetku	4	6,7%
Bezpečnost a ochrana zdraví při práci	15	25,0%
Bezpečnostní služby - nezařaditelné programy	1	2%
Celkem	60	100%

5.2.2.5 Zdravotnictví (n = 53)

Tuto kategorii zastupují z převážné většiny kurzy masérské či rehabilitační. Rovněž početnější jsou zde kurzy zaměřené na sociální péči a poradenství.

Tabulka 24: Oborová skladba rekvalifikačních programů v kategorii zdravotnictví

	N	%
Zdravotnictví - širší programy	12	22,6%
Humánní medicína	2	3,8%
Zdravotnické služby	1	1,9%
Terapie a rehabilitace	21	39,6%
Farmacie	1	1,9%
Zdravotnictví - nezařaditelné programy	3	5,7%
Sociální péče - širší programy	2	3,8%
Péče o děti a mládež	1	1,9%
Sociální péče a poradenství	10	18,9%
Celkem	53	100%

5.3 Počty absolventů neakreditovaných kurzů (n = 448)

Úhrnem uvedli respondenti celkový počet 24 365 osob. Také zde platí, že uvedený údaj zcela nevypovídá o skutečném počtu všech návštěvníků nabízených kurzů. Průměrný počet frekventantů na jeden kurz činí 54 osob s ohledem na střední hodnotu a realističtější odhad v průměru 20 frekventantů na realizovaný kurz. Při podrobnějším srovnání s kurzy akreditačními je naplněnost neakreditovaných programů o něco vyšší, v průměru se však jedná o hodnotu zhruba 54 účastníků na každý kurz.

Vyšší naplněnost kurzů zmiňují především vzdělávací subjekty z regionu Jihozápad (127), které přesahují uvedený průměr. Z celkového počtu nejvíce absolventů uvádí region Praha, její podíl je téměř třetinový (30 %) a Jihovýchod (18 %). Nejmenší podíl vyškolených frekventantů zmiňuje po šesti procentech Střední Morava a oblast Severozápad. Je třeba upozornit, že nízký průměr u regionu Středních Čech je z větší části ovlivněn přítomností Prahy.

Tabulka 25: Počty absolventů ostatních kurzů

	N	Celkem	průměr	%
Hl.m.Praha	125	7310	58,5	30,0%
Střední Čechy	53	1093	20,6	4,5%
Jihozápad	23	2922	127,0	12,0%
Severozápad	35	1457	41,6	6,0%
Severovýchod	48	2824	58,8	11,6%
Jihovýchod	81	4447	54,9	18,3%
Střední Morava	34	1540	45,3	6,3%
Moravskoslezsko	49	2772	56,6	11,4%
Celkem	448	24365	54,4	100%

Ve třídění podle ekonomické právní normy deklarují největší naplněnost kurzů častěji státní instituce či různá sdružení, kde se průměrná naplněnost pohybuje na úrovni 60 frekventantů. Je nutné znovu upozornit, že takto vysoká naplněnost opět plyne do jisté míry z povinné účasti zaměstnanců státních institucí. **Nicméně z celkové sumy všech uvedených absolventů mají největší podíl (více než třetinový) na těchto kurzech, co do naplněnosti, převážně různé společnosti a subjekty se statutem fyzické osoby podnikající – téměř pětina.**

Tabulka 26: Počty absolventů neakreditovaných kurzů podle právní formy vzdělávací instituce

	N	Celkem	Průměr	%
Neurčeno	17	632	37,2	2,6%
Fyzická osoba podnikající	127	5744	45,2	23,6%
Obchodní společnost	164	8537	52,1	35,0%
Organizační složka státu	90	6106	67,8	25,1%
Školské zařízení	19	1181	62,2	4,8%
Sdružení	31	2165	69,8	8,9%
Celkem	448	24365	54,4	100%

Podle velikosti sídla instituce je patrné, že s velikostí lokality se zvětšuje i naplněnost nabízených kurzů.

Počty absolventů podle oborového třídění kurzů do jisté míry kopírují samotné oborové třídění. Na celkovém objemu se podílejí absolventi společenských věd, obchodu a práva třetinově, dále pak je zde 15 % z kurzů PC, 17 % z oblasti nejrozličnějších služeb a téměř desetina je v této kategorii zastoupena absolventy z různě zaměřených jazykových kurzů.

Tabulka 27: Počty absolventů neakreditovaných kurzů podle oborového zaměření – široce vymezené obory

	N	Celkem	Průměr	%
Obecné vzdělávání	13	396	30,5	1,6%
Vzdělávání a výchova	1	17	17,0	0,1%
Humanitní vědy a umění	44	2242	51,0	9,2%
Společenské vědy, obchod a právo	113	8217	72,7	33,7%
Přírodní vědy, matematika a informatika	68	3714	54,6	15,2%
Technika, výroba a stavebnictví	78	2819	36,1	11,6%
Zemědělství a veterinářství	5	98	19,6	0,4%
Zdravotnictví a sociální péče	53	1958	36,94	8,0%
Služby	60	4242	70,7	17,4%
Nezačlenitelné programy	13	662	50,9	2,7%
Celkem	448	24365	54,4	100%

6 Programová nabídka s akreditací a bez akreditace - srovnání

Následující kapitola se zabývá porovnáním výkonových dat u akreditovaných a neakreditovaných programů podle některých klíčových charakteristik. Na agentury se sídlem v Čechách připadá jeden akreditovaný program na dva neakreditované (5,2 : 2,9 kurzů na subjekt). Na Moravě je podíl vyrovnaný, každému nabízenému akreditovanému programu odpovídá zhruba jeden neakreditovaný (4,0 : 4,3).

Při distribuci podle regionů, na oblast Prahy připadají na jeden akreditovaný kurz tři neakreditované (1:3), tatáž situace je typická pro oblast Severovýchodu, kde na dva programy bez akreditace připadají v průměru jeden nabízený kurz akreditovaný. V ostatních oblastech je co se týče obojích druhů kurzů nabídka zhruba vyrovnaná. Diference jsou rovněž signifikantní v nabídce podle právní formy toho či onoho subjektu. U státních organizací s přidělenou rekvalifikací připadá na jeden akreditovaný program dva bez osvědčení, podobně je tomu i u vzdělávacích subjektů se statutem „sdružení“. Co do velikosti instituce podle počtu pracovníků je poměr téměř čtyři ku jedné neakreditovaných programů ku akreditovaným u větších institucí s velikostí od 21 do 30 zaměstnanců.

Ve srovnání podle výkonových charakteristik, tedy podle počtu absolventů, počtu opakování a podle počtu hodinových dotací byly zachyceny následující difference (tabulky odpovídající zmíněným údajům jsou uvedeny v příloze).

V průměru počty absolventů u neakreditovaných programů v regionálním rozložení činí zhruba o 7 osob víc oproti akreditovaným kurzům. Více absolventů neakreditovaných kurzů (v průměru se jedná zhruba o 20 osob) oproti akreditovaným vykazují oblasti Jihozápadu, Severovýchodu a Moravskoslezského kraje. Podle ekonomické právní formy v průměru zaplňují své akreditované kurzy více (zhruba o 50 osob) než-li své neakreditované. Opačná situace je typická pro státní instituce již z důvodu řečeného, tento fakt potvrzují i čísla u školských zařízeních (kde se jedná častěji o kurzy DVPP). Ostatní subjekty vesměs zaplňují jak své akreditované, tak i neakreditované kurzy rovnoměrně. Větší průměrné počty rekvalifikovaných absolventů oproti nereakvalifikovaným dále zmiňují subjekty spíše s větším počtem zaměstnanců o velikosti nad 20 lektorů.

Časově náročnější akreditované kurzy, oproti neakreditovaným nabízejí převážně instituce se sídlem v Praze, na Střední Moravě, dále pak subjekty se statutem společnosti. Co do velikosti školící organizace subjekty o „střední velikosti“, tj. od 10 do 14 vyučujících osob a dále pak větší instituce nad 30 zaměstnanců.

7 Subjekty s podnikovým vzděláváním

V dotazníku byla dotazovaným dále položena podotázka, zda patří mezi instituce s podnikovým vzděláváním. Téměř desetina (12 %) z oslovených zvolila kladnou odpověď (n = 33). Z dalších otázek vyplynulo, že si tyto podniky převážně organizují v 88 % vzdělávání samy, zbytek, tj. 12 % zadávají pak externím institucím. V průměru tyto subjekty vydávají na vzdělávání svých zaměstnanců zhruba 10 % výdajů podniku vzhledem k vyplaceným mzdám. Vzhledem k celkovému počtu všech zaměstnanců činí průměr na každého zaměstnance s vynecháním extrémních hodnot zhruba 4000 Kč.

Část subjektů, ač nezaškrtnuly podnikové vzdělávání, vyplnila související podotázky (n = 47). Pro ilustraci uvádíme čísla jako doklad, že i ostatní subjekty vynakládají finance na další vzdělávání, i když ne v takové míře jako větší podniky. Na jednoho zaměstnance vychází průměr zhruba 1000 Kč, což jsou 2 procenta v poměru k vyplaceným mzdám. Rozhodně méně využívají i služeb externích vzdělávacích institucí a to pouze v objemu 6 %.

8 Východiska, náměty a doporučení

Sběr byl uskutečněn elektronickou formou, která se přes i některé technické potíže s ní související, jeví jako optimální a to jak z důvodů ekonomických, tak i po stránce časové. Další výhoda elektronického sběru spočívá i ve větší přesnosti zadávání dat, ať je to systém kontrolních vazeb, či časově i lidsky náročný přepis z formulářové formy do elektronické podoby.

Jako naléhavá se objevila nutnost vybudovat novou aktuální, spolehlivou a **přesnou elektronickou databázi** subjektů, kterým byla udělena akreditace, a to z důvodu rychlého dohledání informací. Její komplexnost by do jisté míry omezila i následné nákladnější sběry dat. Vyjma klíčových proměnných se jeví jako naléhavé zahrnout do databáze i proměnnou s identifikačními čísly, podle kterých by bylo možné rychleji informace v ní obsažené třídit, např. kolik ten či onen subjekt vlastní oprávnění k akreditacím, o jaký druh programu se jedná. U druhu programu je potřeba vypracovat relevantní číselník schválený ČSÚ, který by nejlépe odpovídal realitě. Velká třída oborových orientací znesnadňuje jak časové, tak i mezinárodní komparace, které by v budoucnosti mohly být aktuální. Dále se jeví jako klíčová nutnost přesného zadávání dat zvláště u textových řetězců (adresy, jména, názvy atd.)

Pro další sběry dat je rovněž naléhavé vytvořit kompaktnější dotazníkový formulář, který by se stal základem kontinuální časové řady a umožnil tak založit spolehlivou časovou řadu. Dále je nutné **konkrétně definovat cíle výzkumu**, jednotlivých okruhů a témat a následně **zpřesnit i formulaci otázek** – definovat tedy to, co chceme konkrétně zkoumat. Neustále se měnící představy o tom, co chceme zjišťovat, totiž ztěžují či znemožňují následnou komparaci a není možné navázat na předchozí šetření (neaktualizované regionální číselníky, definice subjektů, subjektivní kódovací metody atd.) Ke zvážení se nabízí vytvořit tým několika erudovaných osob, které se v dané problematice orientují, a to jak ze zástupců samotných vzdělávacích subjektů, tak i z těch, kteří oprávnění přidělují, či se touto problematikou nějak blíže zabývají. Dotazník sám osobě by měl být z větší části výsledkem diskuse.

9 **Shrnutí**

Výzkum si kladl za cíl zjistit oborovou nabídku rekvalifikačních kurzů, které se uskutečnily v roce 2003. Šetření akreditovaných subjektů bylo uskutečněno na vzorku 277 reprezentantů vzdělávacích institucí s osvědčením o tom, že mohou vyučovat rekvalifikační programy. Ve třetině zde byly zastoupeny organizace z Moravy a ze dvou třetin se sídlem v Čechách. Ve sledovaném vzorku byly ve 45 % zastoupeny vzdělávací instituce ve městech nad 100 tisíc obyvatel, ve třetině z menších měst do sto tisíc a v pětině do 20 tisíc. Vzorek byl tvořen z více než třetiny fyzickými osobami a ve čtvrtině obchodními společnostmi, zbytek tvořila různá sdružení a příspěvkové organizace. V průměru zaměstnávají tyto instituce okolo 21 lektorů, z nichž dvě třetiny tvoří externisté. Externích sil využívají také ve zvětšené míře fyzické společnosti a sdružení, naopak více interních využívají k výuce akreditovaných kurzů školská zařízení. Využívání externích zdrojů se do jisté míry váže na počet vyučovaných programů, kde instituce s větším počtem akreditací se více obrací k externím zdrojům. Oborové zaměření kurzů odpovídá i aprobaci vyučujících pedagogů. Ve sledovaných subjektech jsou to převážně absolventi humanitních a technických vysokých škol, v pětině to jsou lidé s absolutoriem ekonomie a pedagogiky.

V průměru každý dotázaný subjekt uvedl tři realizované programy v roce 2003. Vyšší počet uskutečněných kurzů je do jisté míry svázán s regionem, tedy vyšší počty rekvalifikací uvádějí instituce z oblastí se zvýšenou mírou nezaměstnanosti, až na výjimku Prahy. Podle právní formy z celé poloviny dominují v počtu uskutečněných programů subjekty se statutem společnosti (52 %), třetinově jsou zastoupeny fyzické osoby podnikající (30 %), menšinově pak organizační složky státu (9 %), školská zařízení (4 %) a různá sdružení (4 %).

Úhrada rekvalifikovaných programů se podle zúčastněných ve výzkumu dělí rovným mezi účastníky kursů a úřady práce. Jako poměrně zajímavý se jeví údaj, že v posledních pěti letech se zvolna zvyšuje i finanční podíl různých institucí. Délka akreditovaných kurzů se nejčastěji pohybuje v rozmezí od 60 do 120 hodin. Dále jsme ve výzkumu zaznamenali tendenci navyšovat hodinové trvání rekvalifikačních kurzů, zda se jedná o dlouhodobý trend či momentální výkyv, může potvrdit až další šetření. Tento jev jsme zachytili převážně v regionech s větší mírou nezaměstnanosti, jako jsou Severozápad a Moravskoslezsko. Běžná frekvence rekvalifikačních kurzů se pohybuje kolem dvou za rok, ale zachycený průměr se pohybuje okolo pěti běhů a nad průměr vystupuje pouze Praha.

Realizované kurzy jsou nejčastěji orientovány na základní obsluhu osobních počítačů, na administrativní dovednosti, manažerské dovednosti, marketing, peněžnictví a bankovníctví, jednoduché a podvojně účetnictví, na oblasti obchodu a služeb, různé manuální dovednosti a v neposlední řadě jsou nabízeny nejrůznější kurzy z oblasti sportu či alternativní medicíny až po nejrůznější rehabilitační techniky. Tento trend do jisté míry odpovídá trendům minulých let. Nově jsme zachytili skutečnost, že kurzy se pomalu stávají více oborově profilovanými, ať již jsou to nově výuky specializované na určitý druh softwaru, obchodní rozšíření o právní vhledy, či oborově novější na personalistiku, logistiku a jinak už specializované. Specializace na společenské vědy a právo nalézáme nejčastěji v Praze, kdežto kurzy orientované na sociální péči a služby jsou typičtější pro oblasti Severozápad a Severovýchod. Programy na základní obsluhu PC, byly typické pro území Moravy, za zmínku zde stojí například i více specializované kurzy na vyšší než základní úrovni. Subjekty se statutem fyzických osob nabízejí spíše drobné programy orientované na kadeřnictví, rehabilitace, základy PC, účetnictví

či daně, naproti tomu subjekty se statutem společnosti pak odborněji profilované na ekonomii, marketing a bankovníctví. Státní složky s akreditací pak nejčastěji nabízejí výuku jazyků či různé manuální dovednosti.

Na každý reprezentanty uvedený kurz vychází průměrně 45 rekvalifikovaných absolventů. Větší naplněnost svých kurzů uvádějí subjekty realizující programy ve velkých městech, jako je Praha, Brno a Plzeň. Naopak nižší účast je patrná v regionech s vyšší mírou nezaměstnanosti, jako jsou Severozápad a Moravskoslezsko. Plnější učeby rekvalifikantů deklarují také instituce se statutem sdružení. Nižší čísla však uvádějí subjekty, které se definují jako státní organizace a školská zařízení. Z údajů od respondentů dále plyne, že vyšší než průměrnou naplněnost mají kurzy co do trvání spíše kratší, do 30 hodin, pak již počet frekventantů klesá.

Počty absolventů kopírují vesměs četnosti zachycené podle oborové orientace kurzů. Tudíž největší zájem je mezi absolventy o kurzy orientované na společenské vědy, obchod a právo, o informatiku a služby.

Šetření se také dotazovalo i na nabídku jiných než akreditovaných programů. Výzkum přinesl zjištění, že oborová struktura těchto kurzů, až na výjimky, jako je větší nabídka jazyků, je velmi podobná oborové nabídce akreditovaných. Pouze na okraj můžeme zmínit, že tyto kurzy jsou co délky podstatně kratší než rekvalifikační a mají i větší návštěvnost.

Dotazník

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE a TĚLOVÝCHOVY - SBĚR REKVALIFIKACE

31.1.2005 8:43:17/REKV3157r/85.193.1.66

Název organizace

Místo

PSČ

Ulice

Datum vydání akreditace

Číslo jednací

I. Identifikace

	Číslo řádku	
	1	
Název	0101	
IČO	0102	
Telefon, fax	0104	
E-mail	0105	
WWW adresa	0106	
Ulice	0107	
PSČ	0108	
Adresa - místo	0109	
Kraj	0110	
Sídlíte v místě o velikosti	0110a	
Ekonomická právní forma	0110b	
Počet platných vzdělávacích programů, u kterých platila akreditace v r. 2003	0111	
Počet neakreditovaných programů	0112	

II. Dotazník

		Číslo řádku	Akreditované programy	Neakreditované programy
a		1		
Financování vzdělávacích programů procentuálním rozložením (součet činí 100%)	příspěvek úřadu práce (%)	0201		
	úhrada účastníků (%)	0202		
	úhrada od podniků/institucí (%)	0203		
	jiné zdroje (%)	0204		

		Číslo řádku	Počet
a		1	
Jste subjekt s podnikovým vzdělávacím zařízením		0205	
Procento výdajů Vašeho podniku na vzdělávání v poměru k vyplaceným mzdám celkem (%)		0206	
Náklady na vzdělávání na jednoho zaměstnance v Kč (=náklady na vzdělání celkem/celkový počet zaměstnanců)		0207	
Podíl vzdělávacích aktivit zabezpečovaných u externích vzdělávacích institucí		0208	
Počet pracovníků zajišťujících vzdělávání (kmenových i externích) celkem		0209	
z celku počet externích pracovníků zajišťujících vzdělávání		0210	
Počet pracovníků zajišťujících vzdělávání s dosaženým vzděláním	základním	0211	
	SŠ bez maturity	0212	
	SŠ s maturitou	0213	
	VOŠ	0214	
	VŠ technického zaměření	0215	
	VŠ ekonomického zaměření	0216	
	VŠ humanitního zaměření	0217	
	VŠ pedagogického zaměření	0218	
	VŠ katedry výchovy a vzdělávání dospělých	0219	

III. Akreditované rekvalifikační vzdělávací programy

Název rekvalifikačního vzdělávacího programu	Obor vzdělávání a přípravy	Číslo řádku	Celkový hodinový rozsah	Počet opakování	Počet absolventů celkem
a	b	c			
		01			
		01			
		24			

IV. Neakreditované rekvalifikační vzdělávací programy

Název rekvalifikačního vzdělávacího programu	Obor vzdělávání a přípravy	Číslo řádku	Celkový hodinový rozsah	Počet opakování	Počet absolventů celkem
a	b				

Tabulkové přílohy